

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA REDOVITA PRETPLATA DIN 30, DOBROTVORNA DIN 50. — ZA INOZEMSTVO DIN 60. — OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA XI.

BROJ 15.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17. RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. BROJ ČEK. RAČUNA 23.121

Sibenik, 11. travnja 1940.

Specijalisti

Istina je samo jedna, a znanosti su mnoge. I svaka znanost je široka u svojim ograncima i duboka u svojoj neiscrpivosti kao najdublji oceani. Zato više niko ne može biti pravi enciklopedist, sveznadar, kao što je to moglo biti pred 500 ili 1000 godina.

Učenjaci se više savršeno ne kreću niti u krugu jedne znanosti, a kako li u više njih. Zato, kad već žele postati pravi, ozbiljni stručnjaci, posvećuju svoje duševne napore tek pojedinih ograncima neke znanosti. Specijaliziraju se.

Tako na primjer, u medicinskoj znanosti postoje specijalisti za pojedina uda ljudskoga tijela. Tu su specijalisti: za oči, za uši, za grlo i za pluća. A kako je u medicini, tako je i u svim drugim znanostima.

Samo je jedna znanost, o kojoj svi raspravljaju kao pravi stručnjaci; samo je jedno znanstveno polje, po kojemu se svi savršeno slobodno šecu — a to je teologija, znanost, filozofija o Bogu i o višim, duhovnim vrednotama.

O predmetima bogoslovske znanosti ne govori samo liječnik i odvjetnik, profesor i učitelj, nego i nepismeni radnik, i seljak, i seoski postolar. Svi bi oni htjeli biti stručnjaci u teologiji, bogoslovni specijalisti kao i oni koji čitav svoj život posvetišu proučavanju tih najvećih i najdubljih pitanja.

Najstariji fakulteti su upravo bogoslovni. Onda, kad su medicina, astronomija i ostale iskustvene, prirodne znanosti bile još u povojima, bogoslovna znanost je predstavljala višak umnoga i duhovnoga života. I malo koja znanost ima toliko svojih genijalnih zastupnika, kao upravo bogoslovlje.

Raspravljati o Bogu, o duši i vječnosti, o smislu života i smrti, znači letjeti u najvišim visinama filozofije. — Dakle moramo biti mali filozofi, to znači: mudroznanci i mudraci, ako hoćemo ispravno govoriti o svim tim pitanjima.

A kad tamo, o tome svi s visoka govore, kao o nečemu što se samo po sebi razumije, što ne zahtijeva nikakve pripreme, ni studija.

Zakonski se progone razni nadriječnici, nadripišari i nadriobrtnici. Zato jer se uplću u poslove, za koje nisu osposobljeni, pa tako više puta nanose velike štete ljudskom društvu.

A kako bismo, prema tome, morali nazvati one seljake i radnike, pa i onu inteligenciju koja hoće da ozbiljno govori o predmetima bogoslovne znanosti, o struci o kojoj nije ni

Dani ropstva i krvi

Preko jedne jedine noći prestala je živjeti svojim vlastitim životom Danska, a to isto prijeto i Norveškoj. To su dvije male države, ali ipak države.

Može se više žaliti za mladim, jakim i zdravim čovjekom, nego za starijim, bolesnim i kljastim, ali, ubiti velikoga ili maloga, pače i onoga koji još nije ugledao svijetlo sunca, grijeh je, zločin je.

Zašto se sve to događa, to je pitanje svoje vrsti, o komu mi ne znamo, ne možemo i ne smijemo reći pravu riječ.

Iznenađenja nas više ne iznenađuju. Za čas nam zastane dah, ali brzo dođe k sebi svaki onaj koji je na čistu, da se s trnja ne irga grožđe ni sa draže smokve.

Blage uspomene Benedikt XV, pa Pio XI, da se po našu izrazimo, iskrevili su od snažnih i blagih poziva na mir. Sadašnji otac kršćanstva, Pio XII, kliče o miru temeljenu na pravdi i vođenju računa o potrebama života pojedinih zemalja i naroda.

»Veliki vođe« i »oci demokracija« zatiskuju pamuk u uši, i ne će da čuju riječ onoga koji danas jedini, to treba naglasiti, jedini, govori bez vlastitih interesa. Ima ih koji su čuli njegovu riječ, ali je pokušavaju kao harmoniku stiskati i širiti, i to opet samo zato, da odatle izvuku kapital za svoje planove samozivaca i voditelja, kao da nama nije više dojadilo to njihovo vječno natezanje, ko će biti prvi a ko drugi.

Cijedimo se kao zalogaj na žeravi. Svoju hranu, što je daju žuljevi naših ruku, jedemo za debele novce. Mogli bismo slobodno onu molitvu Jeremijinu, što je u Veliki petak po našim crkvama navečer pjevač pjeva, primijeniti na naše dane.

Ako je to napredak, da čovjek slomljen od napornoga rada navečer nema prava na crni, a ne birani, zalogaj, da napuni svoj mučenički želudac, onda neka se vjeri s današnjim vođama svijeta ko hoće, ali, komu pameć radi, taj sigurno ne će. Samo luđaci mogu zabezeknuto kimati s glavom, da sav plod zemlje, krvavih ruku, znojnih čela i patničkih lica konačno svršava u žvale ubojitih i rušilačkih topovskih cijevi.

Čovjek mora bjesniti nad poniženjima koja mu priređuju kao plod

kad u životu pročitala niti jedne ozbiljne knjige! — To su nadrimudraci, nadribogoslovi!

Pred filozofijom imaju svi neko strahopoćitanje. Podpiše li se neko pod svoj članak; ili nam se predstavi kao doktor filozofije — odmah pomislimo; taj zaista mora biti bistra glavica, učen, mudar. A što je zapravo teologija, bogoznanstvo, ako ne najljepši, najzanimiviji, pa i najdublji dio filozofije! — Teologija se ne može pro-

»naprezanja« za boljitak i sretno danje.

Glad, jal, krv, smrt žanju svoje usjeve. Ne čekaju na srpanj, dvanaesti dio godine, nego su za njih svi dani srpanjski dani.

Na dnu svega vidimo iznakažena čovjeka, ponižena do zadnjih granica poniženja, ispod svake živine. Tu je lom, tu je smrt, tu je konačni pad. Plemenito Božje stvorenje, komu narav, uistinu, nije sveta, ali je, dobrotom našega jedinoga Vođe i Spasitelja Isusa Krista, pobožanstvena, bačeno je na cestu i gurano kao komad stare cipele ili zgnječena važa što dječurljiva udara i gura poput nogometne lopte.

Mi bismo plakali nad tom gorkom sudbinom čovjeka — nosioca duše, koja jedino misli, osjeća, ljubi i voli, a niti misli, niti ljubi, niti osjeća »vražja izmetina« — blago-novac, u čija ropska kola upregli su čovjeka; komu je sve dano na službu, a ne da on služi i robuje svome slugi i robu.

Eto suze ljudima, vičnima na plač, a u nama se diže orkanski jak protest proti ugnjetateljima i zlobnicima, koji kao hijene ispijaju krv pravdnika.

Da smo u snazi, tresnuli bismo o zid svim sjedištima, smrskali u prah, pretvorili u pepeo sve njihove vijecnice i ložnice iz kojih uvijek zlo, a ne dobro dolazi za čovjeka, koji ne traži ništa drugo, nego miran život u svojoj kući i pošten kruh na žuljave ruke.

Ovo su samo riječi ojađena čovjeka nad bijedom i nemirom, u času kada bi mogao biti mir i zadovoljan život. Tim se ništa ne mijenja niti se može promijeniti.

A promijenilo bi se, i te kako bi se promijenilo, i potresli temelji, kada bi zemljom odjeknuo glas: Jedan je naš Vođa Isus Krist! On je čovjeka spasio i poučio, i prvi cijenio. I danas ga cijeni, jer je sve za nj učinio i čini. Samo da kršćani cijene Njega, pa da vidimo i da se ogledamo s onima koji nam ne daju mira.

Recimo mi da nije tako. Dobro, onda, klipšimo i idimo u krdima i čoporima na klaonicu.

U jednome je spas: u Isusu Kristu Gospodinu našem.

Junior

Katoličke pobjede

ZRTVA SVOJE SLUŽBE

Prošle godine preminuo je u Adis Abebi misionar-kapucin o. Kerubin da Campitello di Fossa. Pred 2 godine iz Trenta je došao u Abesiniju, i to nakon umorstva trojice kapucina misionara. Vršeći misionarsku službu obilazio je bolesnike, koji su болоvali od zarazne bolesti, pak se i sara razboli te je umro kao žrtva svoje plemenite službe.

ZIVA IZGORJELA

Nedavno su francuske novine donijele vijest o junačkoj smrti jedne časne sestre. Kod mjesta naime Papeville protuavionski topovi pucali su na jedan neprijateljski avion. Gorući avion srušio se u blizini jednoga dječjeg skloništa, koje je bilo na brizi jedne redovnice. Ta se redovnica, imenom s. Ignacija André, požurila, da najprije prestrašene dječake skloni na sigurno mjesto. Zatim se povratila, da pomogne ranjenicima. No upravo tada gorući je avion eksplodirao, te joj se zapalila haljina. Prije nego su joj mogli pomoći, ova dobra redovnica živa je izgorjela. Evo još jednoga primjera djelotvorne ljubavi prema blišnjemu, kako se, u tolikoj mjeri, nalazi jedino pod okriljem katoličke Crkve!

OBRATIO SE POZNATI BEZBOŽNIK

Francuski novinar Gustav Hervé obratio se. On je bio poznati zagriženi protivnik vjere, socijalist i bezbožnik. Ovo njegovo obraćenje i pristup u katoličku Crkvu pobudili su veliku pažnju u cijelom svijetu.

RAD OKO PRELAZA PRAVOSLAVNIH RUMUNJA

Razne naše novine donijele su slijedeću vijest United Pressa:

»Iz službenih vatikanskih krugova doznaje se, da je u toku akcija, koja ima za svrhu, da se rumunjska pravoslavna crkva povratu natrag u okvir katoličke Crkve, od koje se odijelila u godini 1054. Papa Pio XII. primio je rumunjske biskupe i u svom govoru naglasio historijske veze Rumunjske s Rimom.«

KRIŽ MEĐU KOMUNISTIMA

16 metara visoki betonski križ postavili su katolički radnici veoma komunističanog rudarskog područja Borinage u Francuskoj. Tako će taj veliki križ, sagrađen s odasvud među radnicima skupljenim novcem, i najgrlatije tamošnje komunističke agitatore uvijek podsjećati na Krista!

ponosna kraljica koja više ljubi ljepotu zvjezdanoga neba nego sjaj zvonkih zlatnika.

Svakome svoje: seljaku plug, cipelaru cipela, liječniku operacijski nož, inženjeru šestar, a filozofiju i teologiju filozofima i teolozimal — Drukčije ćemo biti nadrifilozofi i nadriteolozi, a to je, iako nije zakonski kažnjivo, nedostojno i sramotno za razumnoga čovjeka.

Ig.

ČUDESNO OZDRAVLJENJE U LORETU

Neka Franciska Rao iz Loreta u Italiji imala je sušicu i još toliko drugih bolesti. I odjednom je postala potpuno zdrava, nakon što se pomolila u poznatoj kućici Majke Božje.

Odmah se sastala komisija od 7 liječnika, koji su je prije liječili. Oni su ustanovili, da to njeno nenadno ozdravljenje nije moglo da uslijedi bez čuda Božjega. Sada su se u Rimu sastala šestorica najboljih talijanskih liječnika, koji su isto utvrdili.

10 TISUĆA POLICIJSKIH AGENATA NA USKRSSNOJ SV. PRIČESTI

U New-Yorku deset tisuća policijskih agenata po 22. put prisustvovalo je skupnoj godišnjoj sv. Misi i sv. Pričesti u katedrali sv. Patricija, podijeljeni u dvije skupine: 6.300 agenata iz Manhattan-a, Bronx-a i Richmond-a te 4.000 iz Brooklyn-a i Queens-a, na kojih 5 »Boroughsa« je podijeljen grad New-York. Svih ovih 10.300 policijskih agenata pripada nadbiskupijskom društvu Presv. Imena Isusova. S njima je bio i šef new-yorške policije komesar Valentine, koji je na zborovanju, koje je slijedilo iza Pričesti, u svom govoru naglasio, neka nikada ne zaborave svoju odgovornost, što je imaju pred Bogom. Svoj govor je zaključio pozivajući prisutne, da u slijedećem lipnju prisustvuju Mladoj Misi bivšeg new-yorškog policajca, Daniela Gleason, koji je služio u policiji 7 godina, prije nego je ušao u sjemenište.

Ova lijepa i utješna vjerska manifestacija započela je procesijom od jednoga trga do katedrale. Službu Božju je služio Mons. Spellman, i preko nje su svi primili uskrsnu sv. Pričest.

OBAVEZNA VJESKA POUKA U SLOVAČKOJ

U Slovačkoj uvedena je obavezna vjerska pouka u svim školama. Križ je ponovno dobio počasno mjesto u školskim prostorijama. U nedjelju i blagdane vojnici redovito posjećuju službu Božju. Na taj način Slovačka nastavlja tradicije katoličkoga naroda.

PROSLAVA PETROVA 1940. U nizu jubilarnih proslava nalazi se po nacrtu E-piskopata i blagdan Petrova ove godine. Imade se prirediti posebna proslava sv. Petra apostola o Petrovu u g. 1940. u svim crkvama, koje su posvećene sv. Petru. Te proslave treba da se provedu ne samo u crkvi, nego u formi s vanjskom kojom priredbom spojenom s concursus populi. (Izvjeshće o programu proslave 1300. godišnjice s biskupskih konferencija od 26. X. 1939.). Svrha je toj proslavi produbljenje odanosti nasljedniku sv. Petra u Rimu. Središte dakle tih proslava treba da budu crkve posvećene sv. Petru, a tim proslavama imaju da se priključe i sve okolne župe.

Podlistak

Prije odlaska...

Svijetla sunčana zraka preko nepola pritvorenih roletnih kapaka poigrava na osvijetljenom podu, po takovanom pokuštvu, zatim potpuno obasjava ogledalo na ormaru te odsjajnim svijetlom rasvjetljuje krevet Nevenkin.

Lagano podrhtavanje očnih vjeđa pod toplim milovanjem, dugi uzdah i pokret ruke da zakloni pogled od jake svjetlosti: Nevenka je budna.

Budna je, ali ne skače na krevet kao obično, da pogleda mali ručni sat na noćnom ormariću: jutros ne ustaje. Legla je s tom mišlju, a evo i probudila se s njom, ne popušta, još uvijek je živa: dosta je molila i žrtvovala se. Ako joj Gospodin dosad nije udijelio tu milost, za kojom je toliko čeznula i uzdisala, ne će joj je već nikad dati.

Nevenka još sklapa oči i gleda pred sobom visoku i neustrašivu pojavu brata u vojničkoj odori; lijep je, dobar, velikodušan, ali se samo oglašuje glasom Božjem i Crkve.

Još malo dana i vratit će se na bojno polje, okrijepljen intimitetom i radostima svoga poduzetog boravka

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 14. IV.: Treća nedjelja po Uskrsu. — Sv. Ardalion, glumac. Kao glumac rugao se uzvišenim kršćanskim tajnama i ismijehivao ih. No, najedamput taknut milošću Božjom, poče ih hvaliti i prihvati sv. vjeru. Svoje obraćenje potvrdio je ne samo riječima, nego i svojom mučeničkom smrću. I tako od izrugivača Boga i Njegovih svetinja posta Njegov vjernik, veliki poklonik i branič.

Ponedjeljak, 15. IV.: Sv. Basilisa i Anastazija. Bijahu plemićkoga roda. Primiše sv. vjeru od apostola. Za vrijeme cara Nerona bi im najprije otkinut jezik i noge, a onda glava.

Utorak, 16. IV.: Sv. Eneratidija, djevoja i mučenica. Radi neustrašivog ispovijedanja sv. vjere otkinute joj jednu sisu, a zatim jetra. U takvom stanju bi bačena u tamnicu, gdje je od gladi i boli istrunula i preminula kao mučenica.

Srijeda, 17. IV.: Sv. Anicet, Papa. Oko 157. g. izabran je za Papu. Vladao je sv. Crkvom preko 8 godina. Za vrijeme progona Marka Aurelija podnio je mučeničku smrt.

Četvrtak, 18. IV.: Sv. Eleuterij, biskup. Kao biskup zajedno sa svojom majkom junački je ispovijedao Krista. I upravo radi Isusa bio je postavljen na užarenu postelju, a zatim uvaljen u kotao, pun vrelog ulja, pa na pola mrtav zajedno s majkom bio je bačen pred lavove.

Petak, 19. IV.: Sv. Timon, đakon. Bio je jedan od sedmorice prvih dakona. Propovijedao je sv. vjeru u Bereii i Korintu. U času propovijedanja uhvatiše ga Židovi i Grci na sa na križ proneše.

Subota, 20. IV.: Sv. Teodor, priznavalac. Po radi svoje prinoste balline bio je nazvan Tribinus. Bio je obdaren darom čudesna i istieravanja đavola. Iz njegova tijela još i danas izlazi balzam, po kojemu nemoćnici ozdravljaju.

TREĆA NEDJELJA PO USKRSSU

ČITANJE POSLANICE blaženoga Petra apostola (1 2, 11—19). — Predragi! Molim vas kao strance i putnike da se uzdržite od tjelesnih želja, koje vojuju protiv duše. Vladajte se dobro među poganima, da bi za ono za što vas opadaju kao zločince, promatrajući vaša dobra djela, slavili Boga u dan pohađenja. Podložni dakle budite svakom ljudskom stvoru radi Boga, bilo kralju kao poglavici, bilo u praviteljima kao onima koje On šalje da kazne zločince a pohvale dobre. Jer je tako volja Božja da dobro čineći usutkate neznanje bezumnih ljudi; kao slobodni, a ne da bi vam sloboda služila za prikrivanje zloće, nego kao sluge Božje. Svakoga poštuju, braću ljubite, Boga se bojte, kralja častite! Sluge, pokoravajte se sa svim strahom gospodarima, ne samo dobrima i krotkima, nego i zloćudnima. Jer je ovo milost u Kristu Isusu Gospodinu našem.

† SLIJEDI SV. EVANDELJE po Ivanu (16, 16—22). — U ono vrijeme reče

Isus učenicima svojim: Još malo, i više me nećete vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Ocu. Na to rekoše neki od učenika Njegovih među sobom: Što je to što nam kaže: Još malo, i nećete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, i idem k Ocu? Govorahu dakle: Što je to što kaže: Još malo? Ne znamo što govori. Isus razumije da su Ga htjeli pitati, pa im reče: Zato li se vi pitate među sobom, jer sam rekao: Još malo i nećete me vidjeti, i opet malo pa ćete me vidjeti? Zaista, zaista vam kažem: vi ćete se žalostiti, ali će se vaša žalost pretvoriti u radost. Zena kad rada, žalosna je, jer je došao čas njezin, ali kad rodi dijete, ne sjeća se više muke od radosti što se rodio čovjek na svijet. Tako ste i vi sada, istina, žalosni, ali ću vas opet vidjeti, i radovat će se srce vaše, i radosti vaše neće niko uzeti od vas.

MOLITVE KRŠĆANINA

XIX.

SLAVA OCU

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kao bijaše na početku, tako i sada, i vazda, i u vijek vjekova. Amen.

Prorok Izaija vidio je jedno mirijade anđela, kako su pali ničice pred prijestoljem Božjim, i čuo ih, gdje pjevaju: Svet, svet, svet — tajnstvenu pohvalu trima božanskim osobama, koju je u kršćanstvu trebalo ponoviti bezbroj puta u »Slava Ocu«. Sv. Pavao je osobito volio zaključivati svoje poslanice kratkom pjesmom Presv. Trojstvu, nazvanom doksologija, koja je u biti svojoj naš »Slava Ocu«. Papa Damaz (384) naredio je, da se svaki psalam zaključiti ovim zazivom. Sv. Oci često se s njim služe. Crkva je uređila, da ga se izgovara u njenim liturgijskim molitvama i u privatnim pobožnostima njenih vjernika.

1. Kratki sadržaj naše vjere. »Slava Ocu« je vrlo skraćena ispovijest naše vjere, koja nam dozivlje u pamet najdublje od svih otajstava, Presveto Trojstvo, Boga, jednoga u njegovoj naravi i trojnoga u osobama: Ocu, Sinu i Duhu Svetomu.

2. Program života. Danas se upada u veliku pogrešku, da se hoće da odijeli vjerovanje od čudoređa. Za mnoge su otajstva vjere samo beskorisna formula, koju smo dužni znati i vjerovati i ništa drugo. Pravi kršćanin naprotiv mora proživjeti otajstva svoje vjere; ono, što on vjeruje, treba da pretoči u proživljeni život. »Slava Ocu« nam govori, kako mi moramo proživljavati otajstvo Presv. Trojstva i koje su uske veze, koje nas s njim vežu. Otac te je stvorio, uzdržava te u životu, provida za te; njegov si sin, te kao takav možeš se k njemu obratiti sa svim pouzdanjem; ali moraš ga i ljubiti, štovati i služiti. Sin, utjelovljenjem, postao je tvojim bratom, a ti si, po milosti, bio utjelovljen u njega, postao si udom njegova misaonog tijela: kao takav živiš njegovim životom, od njega crpiš svaku milost, ko-

ja ti treba. Kao njegov brat, kao živo udje njegovoga tijela moraš ga nasljedovati, moraš dijeliti njegovu sudbinu, s njim nositi svoj križ, da jedno s njim uživaš u slavi Oca njegova. Tvoja duša je zaručnica Duha Svetoga, koji u njoj prebiva kao u kojem svetom hramu. Moraš dakle podupirati djelo posvećenja, što ga on vrši u tebi.

Sve ovo doziva ti u pamet »Slava Ocu«. Kad izgovaraš ovu molitvu, moći ćeš učiniti čin klanjanja i uroniti u ocean Božanstva; moći ćeš se staviti u prisutnost Božju, koji živi u tebi; moći ćeš zahvaliti trima božanskim osobama na velikim dobroćinstvima stvorenja, otkupljenja i posvećenja. »Slava Ocu« na kraju svake desetice Gospine krunice bit će za te sveti poziv, da se od rastresenosti povратиš pobožnom razgovoru s Bogom.

»Ocu, Sinu i Duhu Svetomu
Vijekom slava! zazvuči raj cio
A medeni zuk opaja me«.

(Dante: Raj, pj. 27)

Ovo blaženo pjevanje i klicanje, koje veliki Pjesnik zamišlja, da čuje među blaženima, bit će jednoga dana tvoje, ako ovdje na zemlji budeš znao moliti i proživljavati svoj »Slava Ocu«.

Križarske vijesti

SJEDNICA KRAJEVNOG ODBORA. 31. III. održana je u Daruvaru sjednica Krajevno odbora, na kojoj su bila zastupana sva Bratstva na području Krajevno odbora Daruvar po svojim delegatima.

POSJETI. Posjećeno je Križarsko Bratstvo Milna 26. III., Šibenik 27. III., Vis 29. III. — sve po delegatu VKB-a br. Lavu Znidarčiću.

PREGLEDNICE. Još nam mnoga Bratstva nisu poslala preglednice od siječnjaške skupštine. Kako nam je to potrebno radi pregleda rada po Bratstvima, neka nam se to što prije pošalje. Isto tako nisu nam sva Bratstva još poslala odgovore na upite u okružnici VKB-a od siječnja. Neka se to također uredi.

KONFERENCIJA SIREGA VODSTVA VELIKOG KRIZARSKOG BRATSTVA. 21. IV. se drži u Zagrebu konferencija širega vodstva Velikog Križarskog Bratstva, na koju imaju pristup predstavnici Križarskih Okružja, Krajevno Odbora i posebno pozvani pojedinci. Konferencija započinje u 9 s. ujutro u prostorijama VKB-a.

BISKUPSKO POSVEĆENJE. Prigodom konsekracije preuzv. g. dra Josipa Lacha, novog pomoćnog biskupa zagrebačkog, u Zagrebu u prvostolnoj crkvi 7. IV. sudjelovali su korporativno zagrebački Križari, kao i Zborovi Malih Križara sa svojim zastavama.

OKRUŽNICE VKB-A. Ovih dana su razaslane okružnice VKB-a, predavanja, okružnica Mahničeve Đačke Križarske Zajednice, kao i okružnice za vođe Malih Križara i Avantgarde, sve za mjesec travanj.

Nevenka, koja uzalud pokušava, da ponovno zaspe, slijedi očima onu igru svijetla te se s pogledom zadržava na bolnom licu Otkupitelja.

»Dosta sam molila i žrtvovala se: sad je dostak«.

On međutim nije tako govorio ni činio. Tko joj ponovno napominje onu misao u dubini srca?

Nevenka sjeda na krevet, još čašak oklijeva, zatim odlučno silazi s kreveta i žurno se oblači: možda će još prispjeti. Možda nije tako usrdno molila, kako je bila dužna, jer nije mislila na ogromnu vrijednost jedne duše.

Isus je postao Čovjekom i pustio, da Ga razapnu na križ. A ona? Eto oplakuje onu malo izgubljenoga počinca, one svoje male i obične žrtvice, što ih je činila. Istina je: milost Božja daje vrijednost i malim stvarima, ali da je bilo kod nje malo više ljubavi, malo više postojanosti i ustrajnosti!

Još tri dana, pak će Ivan otputovati, ali koliko se toga može dogoditi u samom razdoblju od par sati...

Požuri se, Nevenko! Vjerom, ljubavlju i duhom požrtvornosti popravi i nadoknadi ovaj čašak svoje slabosti i malodušnosti. Zar je možda potrebno poći u potragu za žrtvama, koje treba učiniti? Koliko nam ih pruža život svakoga pojedinog dana! Radi se

samo o tome, da sve primaš s ovom nakanom: »Za Ivana, Gospodine, da se s Tobom izmiri i da Te ljubi«.

Nevenka je spremna te u žurbi silazi niza stepenice, čineći ih po dvije u jedamput, ali kad je stigla na prvi kat, visoka pojava zakrči joj put i prisili je, da uplašena podigne oči.

— Kamo se žuriš tako?

Nevenka drži u ruci svoj mali molitvenik i crni veo, pak je lako zaključiti, kamo se uputila, ali brat možda namjerice dodiruje se toga, jer opet ponavlja pitanje s interesom: »Kamo ideš?«

— U crkvu... na Misu... Hoćeš li i ti doći sa mnom, Ivane?

— Ne, danas imam mnogo posla...

Sad je Ivan, koji bježi i uzlaz žurno stepenicama, čineći ih po četiri ujedamput, a Nevenka je ostala tu, ukočena, sa srcem, koje joj jako tuče.

— Danas ne... A sutra?... Oh, Gospodine, kad bi se to obistinilo!

Prošla su tri dana i nadošao je čas odlaska.

Srcem u velikoj stisci Nevenka prati brata do vlaka skupa s ocem, majkom i brojnom rodbinom.

Ide mu uz bok, svako malo uvlačeći svoju ruku oko njegove i milujući zlatom ukrašene rukave njegovog

Širom svijeta

NJEMAČKI DRŽAVNI DUG koncem prošle godine iznosio je blizu 40 milijardi maraka.

ZADNJI POLJSKI ODREDI POLOZILI ORUŽJE. Bukureštanskom listu »Kurent« javlja njegov berlinski dopisnik, da su zadnji poljski odredi, koji su se borili u šumama oko Radoma, istom sada položili oružje. U tim odredima bilo je 50 hiljada ljudi.

NALICJE FINSKOGA RATA. Kako se s mjerodavne strane doznaje, u Finskoj je tokom rata uništeno preko hiljadu mostova i 1250 raznih industrijskih zgrada. Brojne električne centrale su porušene, a mnogo ih se nalazi na područjima, ustupljenim Sovjetskoj Rusiji.

53 NOVE TVORNICE ZA NAORUŽANJE podignute su dosad u Engleskoj od početka rata, a milijun i po Engleza, između 20 do 25 godina, dosad se nalazi pod zastavom.

OKO 10 HILJADA NOVIH AVIONA naručila je Velika Britanija u Americi.

PRVI MOST OD STAKLA U EVROPI sagrađen je u Rumunjskoj.

DAR MUSSOLINIJA ZA CRKVE U ITALIJI. Mussolini je poklonio 22 milijuna lira za popravak ili dovršenje raznih katoličkih crkava u Italiji.

U NJEMAČKOJ PLIJENE CRKVENA ZVONA radi nestašice kovina, potrebnih za ratnu municiju.

12 MILIJUNA VOJNIKA, u slučaju potrebe, Kina je kadra da mobilizira. Od tih 4 milijuna ih se već sada nalazi pod oružjem, a 8 milijuna ih polazi sada vojnu obuku. Računa se, da Japan sada u Kini raspolaže s 40 divizija, što znači s oko milijun ljudi.

NASELJENJE DALJNJIH 25 HILJADA TALIJANA U ALBANIJI. Ovih dana krenule su iz Barija u Albaniju prve grupe talijanskih radnika, koje će biti naseljene u Albaniji i upotrebljene u velikim javnim radovima, koji se sada projektiraju. Do konca svibnja bit će prevezeno u Albaniju 25 hiljada talijanskih radnika. Prema tome će ukupni broj talijanskih radnika, koji su zaposleni u Albaniji, iznositi zajedno s radnicima, koji već sada tamo rade, oko 40 hiljada.

NAJVIŠI GRADOVI NA SVIJETU jesu: New-York u Americi sa 10 milijuna i 900 hiljada, London u Engleskoj s 8 milijuna i 200 hiljada, Tokio u Japanu s 5 milijuna i 800 hiljada, Pariz u Francuskoj s 5 milijuna, Berlin u Njemačkoj s 4 milijuna i 200 hiljada i Moskva u Sovjetskoj Rusiji s 3 milijuna i 600 hiljada stanovnika. Svaki od ovih gradova uzet je skupa s predgrađima.

NOVE MJERE PROTIV KOMUNISTA U FRANCUSKOJ. Francuska vlada odlučila je da primijeni najstrože kazne protiv komunista ili osoba, koje budu krile komuniste ili komunistički materijal. Za sve krivce i sukrievce predviđena je kazna smrti, obzirom na to, što se Francuska nalazi u ratu.

vojničkog haljetka, da ga sjeti na njegovu prisutnost, jer Ivan na nju skoro zaboravlja, da razvedri i umiri roditelje i odgovori na tisuću pitanja i preporuka svih ostalih.

— Gospodo, u vagon!

Grli oca i majku, pozdravlja rodbinu, a nato se Ivan prignu do Nevenke, da joj bratski utisne dva poljubca na njeno malko blijedo lice.

— Budi mi vesela, znaš! Imam ovdje nešto, da ti pokažem kao dokaz i jamstvo...

Nevenka pažljivo gleda brata, koji u žurbi traži nešto u listnici, dok vlak daje zadnji znak.

— Evo je... Jučer mi ju je dao naš župnik. Prepoznaješ li ju?

I pokazuje joj spomen-sličicu na primljenu uskrnu sv. Pricest.

Vlak kreće, a Ivan skoči, otvori vrata i ulazi u vagon.

Majka mu šalje poljubac rukom, a Nevenka to isto čini jedan, dva, tri puta.

Sretna je.

Ivan odlazi, da izvrši svoju vojničku dužnost, ali prije odlaska znao je da izvrši, možda baš hvala molitvama i žrtvicama male sestre, najveću dužnost, koja donosi mir u protivština i snagu za svaku žrtvu.

Ante Kafin

Budite apostoli svoje sredine!

Ciljevi apostolata

II.

INDIFERENTISTI

Najčešće nije vjera ona, koja fali kod onih, koji žive daleko od Boga, već vjerski život.

Vjernici su, ali ne žive po vjeri.

Pristaše su vjerskog indiferentizma, a danas ti tvore ogromnu vojsku.

Ne uvijek, dapače rijetko je udaljenosti ovih duša od Boga uzrokom kakav osjećaj protivnosti. Ponekad uzrok je različit: ljudski obzir, ili loši primjer, ili manjkavi vjerski odgoj su oni, koji su skrivili neku stalnu apatiju, neku rekao bih duhovnu nemogućnost. Najčešće je koja grješna strast ona, koja, poput teških lanaca na nogama, priječi ovim robovima, da pristupe k oltaru.

Prepustimo Bogu, koji istražuje srca i bubrege, sud o njihovoj krivnji. Samo obračun Božje pravde je tačan, a mi ne čemo da zauzmemo mjesto Božje.

Svakako je sigurno, da su ove duše na putu propasti. Jer vjera koja je, kako je rečeno, potrebna za spasenje, nije ipak dostatna. »Vjera — uči nas sv. Jakov — ako je ne prate djela, je mrtva«.

Dapače mi držimo, sudeći po vanjštini, da se vjerski indiferentizam može teže opravdati negoli ista nevjera. Nevjernik, zaista, ne štuje onoga, koga ne pozna. Indiferentista nije štovanje Bogu, koga pozna, te gazi obećanja krštenja. Zato je krivac ne samo radi svoje podlosti i nedosljednosti, već i radi neke vrsti izdaje.

I ove duše, dakle, zaslužuju svu našu pažnju. Njihov indiferentizam ne može da nas ostavi indiferentima.

Tvoja revnost uznastojat će, da ih približi Bogu tim, da ukloniš sve one uzroke, koji ih drže daleko — a gore smo ih napomenuli — onom vještinom, kojoj nas samo ljubav, spojena s razboritošću, može da nauči.

Sigurno, kad vjerski indiferentizam ima svoje korjenje u srcu, kojim je zavladao koja grješna strast, tvoj pothvat će mnogo teže uspjjeti. A nerijetko će nadoći taj slučaj, u kojemu će jedini izlaz biti molitva. Staviti ćeš dakle stvar u ruke Božje. A bi li mogla biti u boljim rukama?

GRJEŠNICI

Treća kategorija duša, koje moraju privući našu apostolsku skrb, je ona grješnika.

Nazivljemo tako onu braću, koji vjeruju i vrše vjerske dužnosti; idu u crkvu a primaju i, koji rijetki put, sakramente.

Što drugi pišu

Sarajevski »Katolički Tjednik« od 7. t. mj. donosi ovaj uvodnik, koji radi njegove aktualnosti prenosimo u cijelosti:

»Nema na Crkvi Božjoj ljepše crte, nego da je uvijek pravedna. To je jedna od njezinih velikih karizma istine. Crkva traži i priznaje Istinu, gdje je god nade; ona se veseli dobru i pravdi, na komu ih god zateče.

To u njoj radi duh Kristov, »Duh Istine«. Isus se nije nikad odrekao Istine; on je za Istinu umro, kao njezin »vjerni svjedok«. Ni Crkva je se nikad ne može odreći. Gdje je god ugleda, ona se u njoj pokloni Bogu, iz koga je Istina izašla.

A predrasude su protivljenje Istini. Pristranost, neobjektivnost, strastveni apriorizmi zasjenjuju Istinu i otimaju joj njezinu apsolutnu suverenost; — Istina mora da u ustima, koja nijesu lojalna, postane sluškinja svojeglavosti, sebeljublju, fanatizmu, sujeti. Zato Crkva nema predrasuda; ona gleda na stvari samo u svjetlu činjenica; ona ljude prosuduje po djelima; ona sa svakim razgovora i svakom daje, što ga ide. »Ne gledajući, tko je tko«, sudeći po pravdi.

Zato je Crkva uvijek u svojim nastupima široka i superiorna; ona se ni uz koga apriorno ne veže. Tkogod čini pravdu i dobro, njoj je blizu. Jednako su joj blizu oni s lijevice, kao i oni s desnice; jednako blizu oni od jučer, kao i oni od sutra. Ona čeka, da čuje njihov program, da vidi njihova djela, pa da im onda blago, ali i iskreno kaže, kakvi su. Da ih pokudi u onom, u čemu imaju krivo, a pohvali ih i pomiluje u onom, što je dobro. Bez puno diplomatskog taktiziranja, bez

No... njihovo čudoredno ponašanje nije u skladu s vjerom. Tako da bi sv. Pavao mogao i o njima reći: »Priznavaju, da poznavaju Boga, ali ga djelima svojim niječu«. Zazivlju Boga, a na to ga psuju; napamet govore Deset zapovijedi Božjih, a nato ih obično krše, mrzeći iskrnjega, teško se ogrješujući o pravednost i ljubav ili valjajući se u blatu bludnosti.

Dante bi kazao o njima:

— — — — — u crkvi

sa svecima, a u krčmi s proždrljivcima.

No Kristova vjera nije samo kakva nauka ni kakva liturgija, već je moral. Evandjelje ne propisuje samo dogme, koje moramo vjerovati, i bogoštovne čine, koje moramo vršiti, već i čudoredne naredbe, koje moramo opsluživati.

Kad se bogati mladić prikazao Kristu i zapitao ga: »Učitelju dobri, što moram dobro činiti, da postignem život vječni? — čuo je odgovor: »Ako želiš stići u život, opslužuj zapovijedi. Odgovor nije mogao biti izričiti. A vrijedi za sve kršćane.

Krštelji zakona, dakle, ne će moći stići do života vječnoga. Hoćemo li ih prepustiti njihovoj sudbini?

Obračunje grješnika je, među svim djelima milosrđa, najuzvišenije, a ujedno i najhitnije. Tu bi, više negoli drugdje, svaki kršćanin morao ponoviti sa sv. Pavlom: »Ljubav nas Kristova goni«. A osobito kad grijeh postaje sablazan. »Tko se sablažnjuje, a da ja ne gorim od srdžbe i boli?« Još uvijek je Pavao, koji tako govori. A žar njegova apostolskoga srca kori naš hladni nehaj.

Prvi put, kad je Petar poganima propovijedao Krista, u gradu Cezareji, kazao je ove riječi: »On (Isus) je prošao čineći dobro i liječeći sve, koje bijaše nadvladao davao«. U tome je čitavo poslanstvo Isusovo na zemlji.

A koji su to, koje je nadvladao davao? Ne samo opsjednuti od đavla, već i oni, koji nemaju vjere ili ne vrše svojih vjerskih dužnosti i ne žive po vjeri; također i grješnici, koji su, izgubivši poslovljenje Božje, pali u ropstvo sotone.

Kršćanin je drugi Krist. I ti, dakle, moraš proći kroz svijet čineći dobro i liječeći, ako ne sve, barem neke od onih, koje je nadvladao davao, a s kojima se susrećeš na tvom svagdanjem životnom putu. Samo tako ćeš biti pravi kršćanin, odnosno sljedbenik Kristov.

Naši ljudi

krive suzdržljivosti, bez obzira i straha od nekoga trećega.

Ali, dakako, ne bi Crkva bila Crkva, kad ne bi radije hvalila nego kudila. Njezina misija nije da sudi ni da ubija, već da spašava. Ona je najradosnija, kad ljudi služe Istini i čine dobro. Nijesu oni duha Učiteljeva, koji samo viču: »Jao vama!« i koji hoće da bace oganj s neba na dječicu Božju. Specifična propovijed Crkve, to je blagovijest; to je blagoslov; to je ono Kristovo sa gore: »Blago vama!«

Ni crkveni ljudi, ni svećenici, nijesu nikad bliže ovom superiornom, majčinskom, širokom duhu Crkve, nego onda, kad su prema ljudima oko sebe lojalni i puni spremnosti da ih razumiju i prigrlje. Kad su spremni da odmah i radosno priznaju svačije zasluge i obvesele se svačijoj dobroj volji, neovisno od svojih subjektivnih simpatija i antipatija, unatoč svim antagonizmima: nenačelnim, osobnim, skupinskim, ljudskim.

I naše je hrvatsko svećenstvo, uzeto kao cjelina, uvijek imalo tako široku i iskrenu dušu. To je njegova tradicija. Karakteristična katolička tradicija strahopočitanja pred istinom, apostolske ljubavi k ljudima.

Mi ne možemo govoriti protiv uvjerenja; mi ne možemo falzificirati činjenica, ni tvrdoglavost i tvrdokornost nijekati istinu. Nama je kao i Apostolu najveća radost, kad vidimo, kako sinovi naši i braća naša hode u istini (3. Iv.). Nepriznavanje, bešćutnost, nesjetnost, nezahvalnost uvijek je manja; to je nešto mrziteljsko i pogansko (2. Tim. 3, 2.).

Bilo je i među nama ljudi, koji nijesu baš bili optimisti u prognozama, kad

bi se govorilo o sve bližoj eventualnosti, da hrvatski narodni seljački pokret jednom preuzme vlast u hrvatskim krajevima. Bilo ih je, koji su taj pokret i podupirali, iz osjećaja narodne solidarnosti, a da ipak baš nijesu bili oduševljeni njegovim koncepcijama i osnovama. Gledali su dosta skeptično na njegov budući odgovorni rad.

Nama, koji smo, s velikom većinom hrvatskoga svećenstva, uvijek bili optimisti, drago je, da su se ti naši skeptičari prevarili.

Već je prošlo pola godine, otkako je formirana banovina Hrvatska i otkako su u njoj na vlasti naši ljudi. Vidjeli smo ih na djelu. Pokazali su i pokazuju, kako misle vladati našom domovinom.

Dvije su činjenice neosporne.

U banovini Hrvatskoj vlada se socijalno. Državna vlast služi narodu i iskreno se trudi, da unaprijedi njegove interese. U velikoj većini pravi su ljudi došli na odlučna mjesta. Stručnjaci i poštenjaci. S narodom se postupa lijepo i bratski. Nema vrijeđanja i nasilja. Narodna se volja štuje. Novac se troši u narodnu korist. Narod se kulturno podiže. Narodu se ekonomski pomaže. Narod osjeća, da je svoj na svome.

Iz svih krajeva to priznaju. Narodu je bolje. Nema korupcije. Radi se, kolikogod se može. I svećenici iz pastve to od reda priznaju. I vesele se tomu. Dobro naroda i naše je dobro. Socijalna pravda i naš je radni program.

U banovini Hrvatskoj izlazi se Crkvi u susret i štuje se naše kršćanske i katoličke tradicije. Nije još učinjeno sve, ali tendencije su dobre, atmosfera je zdrava, dobra je volja tu. Nema ni traga kakvoj animoznosti i nepovjerenju; nema ni govora o kakvom principijelnom protucrkvenom ili nekršćanskom kurzu. Odnosi su s Crkvom ne samo korektni, nego i prijateljski.

Kulturno i školsko zakonodavstvo vraća se polagano na liniju kršćanskog životnog idealizma; u nacionalnim omladinskim organizacijama ima među funkcionarima i prominentnih katoličkih ličnosti; crkvenim se institucijama izlazi u susret; katoličkom školstvu pušta se slobodan razmah; praktični katolici dolaze bez ikakve smetnje i zapostavljanja i na visoka mjesta u državnom i političkom aparatu. Eno, već imamo, a da to nitko nije ni tražio, i gimnazijskih direktora svećenika; neki dan otvorena je nova ženska katolička gimnazija s pravom javnosti u Varaždinu; dušobrižnom svećenstvu, i aktivnom i umirovljenom, povišen je dodatak na skupoću; mnogi katolički zavodi dobili su i financijske potpore; i činovništvo i politički funkcionari ponajviše su prema kleru taktični, uslužni, susretljivi; u uredničkom vijeću »Hrvatske Enciklopedije« figurira i nekoliko istaknutih svećenika i katoličkih intelektualaca; i t. d.

Eto, — da sve zbijemo u jednu riječ, — naši ljudi vladaju. Naši ljudi. A naš čovjek osjeća za svoj narod; on štuje svoju vjeru; on nosi, svijesno ili podsvijesno, katolicizam u duši, kao nešto svoje, kao dio sebe.

Naši ljudi. Hvala im! Hrvatsko katoličko svećenstvo vidi to. Njemu će to biti još jedan poticaj više, da stane rame uz rame, ruku o ruku, sa svojim narodom. Jedno smo, i bićemo jedno. I u Sarajevu smo to spontano konstatirali neki dan, na Dekanskoj konferenciji. I Nadbiskup i kler.«

Naši dopisi

POLAČA

Smrt župnikove majke

31. pr. mj. blago je ovdje u Gospodinu preminula gđa Ivanica Buterin ud. iza pk. Jose, pekarskoga majstora, a majka našega župnika vlč. Don Ante, u 57. god. života.

Veličanstveni sprovod obavio je 1. t. mj. preč. g. don Frane Antunović, konsultor, dekan i župnik iz Turnja uz podvorbu vlč. gg. don Jurice Meštrovića iz Filip-Jakova i don Leopolda Uglešića iz Tkona. Sahrani su prisustvovali i svećenici: preč. don Jerko Juračić iz Benkovca i vlč. don Ante Šoša iz Biograda n/m, te mp. o. Joso Poljak, franjevac-župnik iz Perušića, vlč. Franjo Kovar iz Tinja i vlč. Tomo Bašić iz Vrane.

Na ukupu su bili, osim nepreglednoga mnoštva mještana — što je u radni dan

rjedak slučaj na selu — još i štovatelji pokojnice iz okolice. Primjetili smo čet. sestre iz Benkovca i Biograda n/m, zatim ravnateljicu pošte u Benkovcu, uglednoga trgovca iz Tinja g. Vicu Pedišića s obitelji, obitelj Zorica iz Biograda n/m i mnoge druge. Mjesne, općinske i državne vlasti bile su zastupane po šefovima. Školska djeca su u potpunom broju došla pod vodstvom novoga ravn. učitelja g. Ljubovića.

Zemne ostatke vrijedne pokojnice nosili su do posljednjega počivališta članovi »Hrvatske Seljačke Zaštite«. Nad grobnicom obitelji Zrilić iz Benkovca, gdje je izvršena sahrana, održao je značajni i dirljivi govor o svećenikovoj majci uopće, a o pokojnoj napose, g. Božo Bobanović, tajnik HSS u mjestu.

Posebice ističemo, da je sve pripreme za ukop s velikim marom izvršio bogoslov g. Ivan Zorica iz Biograda n/m.

Preminulog podijelio Gospodin pokoj vječni, a v.č. Don Anti, sestri mu g. Kati i ostaloj rodbini izričito naše najskremlje saučestuje.

Župljani Polače

Hrvatska sveta godina

(Vjesnik Kancelarije za proslavu jubileja 1941.)

IZLOŽBA ŠKOLSTVA I PROSVJETE bit će uz ostale izložbe priredena ljetnih mjeseci 1941. Treba da prikaže, što je Crkva učinila kroz trinaest vjekova za hrvatsku kulturu i na polju školstva i prosvjete. Sabire se grada za izložbu po svim hrvatskim krajevima. Molimo, da nam se grada pošalje što prije, jer će je trebati kompletirati, sredivati i za izložbu prirediti. Ogroman posao, kod kojega treba da sudjeluju svi, koji mu mogu isto doprinijeti. Neka dakle učini svaki svoje i to što prije!

PROPAGANDA ZA JUBILEJ. Treba da upoznamo šire slojeve sa značenjem jubileja. Tome će nam najbolje poslužiti Poslanica hrv. kat. Episkopata o jubileju. Dobije sa po 1 Din. kod: Kancelarije za proslavu jubileja 1941., Zagreb, Kaptol 31. Neprestrana propaganda za jubilej je i stalno pjevanje prigodne pjesme »Tisuć tristo prođe ljeta« po crkvama.

DUHOVNA NARODNA OBNOVA. Konferencije dekanata izrađuju konkretne nacрте za duhovnu obnovu svojih župa. Zagrebački gradski dekanat i jasenovački su to već učinili. Glinski dekanat je imao u tu svrhu sastanak 11. III. u Topuskom. Među ostalim je zaključeno, da se po svim župama dekanata održe sv. misije; da se uvedu pobožnosti prvih petaka; da se osim toga na prve petke obavlja križni put kao zadovoljština za narodne grijehe; da se priredi hodočašće na Trsat; da se forsira mjesečno primanje sv. sakramenata; osnuju društva Katoličke Akcije i širi katolička štampa.

DALMATINSKI HRVAT BISKUP U AUSTRALIJI. Za katoličkoga nadbiskupa u gradu Adelaidi u Australiji imenovan je preuzv. g. dr. Mate Beović, dalmatinski Hrvat. Njegovi su roditelji s otoka Brača. Kod tamošnjih katolika ovo imenovanje izazvalo je veliko veselje. Novi nadbiskup ima 43 godine.

Hrana duše

DUHOVNA OBNOVA. Izašla je pod gornjim naslovom knjiga, koju smo već duugo željeli: sadržaje sistematsku i zaokruženu uputu u duhovni život. Pisana je jasno i uvjerljivo. Načela i smjernice za duhovni život, na lijep način i logički izvedena, primjenjuju se odmah na konkretan život. Tko hoće da se ispravno i točno uputi u duhovni život, naći će u toj knjizi dobar priručnik. Svećenici će poslužiti kao neki udžbenik za društva: tumačeći redom poglavlja moći će da poda sistematski duhovni odgoj dušama, koje žele živjeti Božjim životom i raditi za kraljevstvo Božje. Knjiga dolazi u zgodan čas — duhovne narodne obnove kao pripreme za proslavu jubileja hrvatske Svete Godine — koja treba da započne osobito od obnove duša. Kad bismo zaista uspjeli, da po toj knjizi formiramo što više duša, rad bi nam se bogato isplatio i duhovna narodna obnova donijela bi željeni plod. Knjiga će dobro poslužiti i svećenicima i redovnicima i katoličkim intelektualcima, a i običnim vjernicima. Stoji samo osam dinara, a naručuje se kod: Nadb. kancelarije Katoličke Akcije, Zagreb, Kaptol 31.

Proširenje rata na sjeveru Evrope

Njemačke čete 9. t. mj. zaposjele su sva važnija mjesta Danske i iskrcale se u nekoliko norveških luka te osvojile norveški glavni grad Oslo. Danska se uz protest bez otpora podvrgla njemačkoj okupaciji, dok je Norveška odbila njemački ultimatum, da se čitavo norveško državno područje podvrgne vlastima Reicha, i pružila otpor te izjavila, da se smatra u ratu s Njemačkom. Engleska i Francuska odlučile su, da pruže hitnu oružanu pomoć Norveškoj na moru i kopnu. Saveznička ratna mornarica stupila je u akciju, te sprečava iskrcavanje njemačkih četa u Norveškoj i već je došlo do sukoba između savezničkih i njemačkih ratnih brodova na nekoliko mjesta zapadno od norveške obale. Kroz Skagerrak, zakrčen minama, saveznička je mornarica provalila u Kategat i odsjekla Nijemce u Norveškoj. Kako javljaju iz Londona, u roku od 36 sati u orijaškoj pomorskoj bitci, koja se vodi na dužini od 700 km duž norveške obale i u Kategatu, potopljeno je 14 njemačkih ratnih i 13 teretnih brodova, među kojima i poznati preokocanski brod »Bremen«.

Cijela Danska se pak već nalazi potpuno u njemačkim rukama. Njemačka vojska je zauzela sve važne gradove i sva strateška mjesta. Danski kralj uputio je proglas na narod, u kome prosvjeduje protiv okupacije Danske i svome narodu preporučuje hladnokrvnost. Isto tako je i danska vlada prosvjedovala protiv okupacije, ali je zaključila, da se u sadašnjim prilikama podvrgne nametnutoj vojnoj zaštiti Njemačke. Ona će i dalje vršiti svoju dužnost pod vojnom upravom Njemačke. Danska je raspolagala samo s 25 hiljada vojnika. Jedan odred od 1500 danskih vojnika u uniformama prebjegao je u Švedsku.

U toku svojih operacija duž norveške zapadne obale Nijemci su ratnim

brodovima i avionima zauzeli Bergen, Trondheim, Narvik, Kristijansund i Stavanger. Na ulazu u fjord Osla njemački ratni brodovi naišli su na otpor sa strane norveških utvrda, koje zaštićuju ulaz u fjord. Norvežani su tu jednu njemačku krstaricu potopili, a druga se nasukala. Glavni grad Norveške Oslo pao je u ruke njemačke vojske, ali se sjeverno od Osla nastavljaju ogorčene borbe između njemačkih i norveških četa. Norveška je naredila opću mobilizaciju. Norveški se kralj skupa s vladom preselio iz Osla u Hamar, 100 km sjeverno od Osla.

New-yorški radio javlja, da su Nijemci isplivali iz svojih baza prije polaganja savezničkih mina u norveškim teritorijalnim vodama, dok Njemačka opravdava ovu svoju akciju kao poduzimanje oružane zaštite Danske i Norveške zbog britanskoga napadaja na njihovu neutralnost.

Odluka će u ovom novom ratu na sjeveru brzo pasti. U ovoj borbi odigrat će baš zračne snage, bombarderi i borbeni aeroplani odlučnu, možda sudbonosnu ulogu, i u borbi protiv savezničkim pomorsko-ratnim snagama, u kojima su saveznici mnogo jači, i u kopnenim borbama, transportu četa, a konačno i u zračnim ofenzivnim i defenzivnim borbama, koje se sada već vode pod sjevernim norveškim nebom i iznad Sjevernog mora. Sve ovisi o uspjehu saveznika u kratkom roku. Ovi dani stoga bit će puni važnih događaja i vijesti od velikog zamašaja.

Švedska je, na njemački upit, navodno izjavila, da će i sada ostati neutralna, ako se samo ne dira njen teritorij, ali da će braniti svoje tlo. No i ona je naredila opću mobilizaciju za svaku eventualnost.

Svakako sve će ovisiti o uspjehu ili neuspjehu savezničke protuakcije, koja se sada razvija.

Život Šibenika

Dužovne vježbe i skupna uskrasna sv. Pričest ženske omladine

Po treći put su se naše Križarice još od početka korizme s puno žara i požrtvovnosti dale na težak, ali uzvišen rad uskrasne propagande u našem gradu, napose među ženskom omladinom. Nesebično su molile i radile, da uskrsli Krist sa svojim mirom zavlađa u dušama svih naših djevojaka, te u njihove duše unese mnogo radosti, sreće i zadovoljstva, za čim one toliko čeznu, a daleko od Isusa ne nalaze.

Njihove težnje i naponi, njihove molitve i žrtve nisu ostale uzaludne. Uspjeh je, Bogu hvala, bio još bolji negoli prošle godine.

Podijeljeno je oko 1300 najprije letaka, pak posebnih poziva. Djevojke su se odazvale i u velikom broju rado dolazile na dužovne vježbe (27.—29. III.), koje je i ove godine na opće zadovoljstvo s mnogo uspjeha održao duhovnik Križarica preč. don Ante Radić. 30. III. bila je zajednička ispovijed djevojaka u katedrali i po ostalim samostanskim crkvama do kasno u noć.

Na Mali Uskrs u 7 s. ujutro u katedrali sv. Jakova bila je skupna uskrasna sv. Pričest svih djevojaka našega grada. Lijepo je bilo vidjeti, kako iz svih ulica grada skupine djevojaka hrle u katedralu, da prime uskrsloga Krista, a s njim i viedrinu i radost duše. Zajedničkoj sv. Misi i sv. Pričesti prisustvovalo je oko 800 djevojaka. Preko skupno recitirane sv. Mise održao je zanosnu prigodnu propovijed preč. don Ante Radić te sve pri-

sutne djevojke potakao na postojanost u dobru.

Iza sv. Pričesti bio je u Kat. Domu priredjen zajednički zajuttrak, na koji je pristupilo oko 400 djevojaka. Križarice su divno ukrasile dvoranu sagovima i cvijećem te uskrsnim motivima i natpisima.

Nakon zajutarka slijedila je kratka prigodna priredba, koju su otvorile Križarice otpjevavši lijepu uskrasnu pjesmu »Pjevaj hvale Magdaleno«. Tada je Križarica Stašić Bogoslava s puno topline i osjećaja deklamirala pjesmu »Tražila sam« od J. Kornera. Iza nje je Križarica Radin Anka skladno otpjevala solo pjesmu »Ave Jesu« Nato je Križarica Šarin Nevenka održala vrlo oduševljeni govor o sreći, koju duši može da pruži jedino uskrsli Spasitelj. Mala Križarica Krželj Branka je zatim vrlo lijepo deklamirala »Pričesnu pjesmu« od A. Kokića. Zaključnu pobudnu riječ imao je preč. don Ante Radić. S velikim zanosom, kao dobar pastir, govorio je dušama, koje su upravo gutale svaku njegovu riječ i povlađivale mu. Oduševljeni pljesak prije i poslije govora dokazom je, da su ga rado slušale. Tada je čitava dvorana oduševljeno otpjevala »Kraljice neba«.

Nato su se djevojke sretno i radosno, vratile svojim kućama. Tako je i ove godine naša uskrasna propaganda među djevojkama našega grada svršila s tako lijepom pobjedom!

Križarica — pionirka

PREUZV. BISKUP U ZAGREBU. Ovih dana naš preuzv. biskup boravio je u Zagrebu, gdje je prisustvoavao posveti novoga pomoćnog zagrebačkog biskupa preuzv. dra Josipa Lacha. Na putu pratio ga je njegov tajnik v.č. don I. Bujas.

INSPEKCIJA VJERONAUKA. Ovih dana započela je godišnja inspekcija vjeronauka. Inspekciju po svim školama u gradu, kao i u onima u bližjoj okolici obaviti će biskupov delegat presvij. Mons. R. Pian.

SV. VINCENCIJ bio je svečano proslavljen u crkvi sv. Dominika prošle ne-

Oživio je križarski rad. Dnevno se javljaju novi članovi. U prostorijama je uvijek posjetilaca. — Spremamo izvršnu predstavu: »Žrtva ispovjedne tajne«. — Križarska knjižnica i čitaonica. Naša križarska knjižnica popunjuje se svakoga dana. Za knjige vlada veliko zanimanje i interes. Našoj knjižnici darovali su knjige: Preč. Markov 1, Zv. Malić 15, don D. Rodin 60, R. Vidović 1, Zdr. Belamarić 18, gimn. Ante Čatlak 2, te gimn. Mirko Pajk 2. Molimo prijatelje i sve dobre ljude, da nam daruju još koju dobru knjigu. U našoj pak čitaonici možete naći tjednik i dnevnih novina. Bog živi! — Tajnik.

STRUČNI KATEHETSKEI ISPIT položio je ovih dana u Zagrebu vjeroučitelj osnovne škole u Docu i Crnici v.č. don Ante Hailo. Čestitamo!

SASTANAK »ZORE« U nedjelju 14. t. mj. u 5 s. popodne održat će se u velikoj dvorani Kat. Doma sastanak svih članica »Zore«, a u 4.30 s. bit će u crkvi sv. Luce blagoslov s Presvetim, pak se pozivlju, da sve nefaljeno dodu — Uprava.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETLA« javljamo, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (14.—20. IV.): za mir među narodima i da nas Bog poštedi strašnoga biča rata — Don Ante Radić.

UMRLI. Od 5.—9. t. mj. umrli su u Šibeniku: Grubišić Stipe pk. Šime (66 g.), Kronja Nataša Jerina (15 mj.), Silov Dujo Matin (6 g.), Radunić Anka ž. Vice (43 g.) i Grubišić Šime Matin (43 g.). — P. u m.!

KONFERENCIJA SV. VINKA PAULSKOGA. Pozivlju se članovi Konferencije sv. Vinka Paulskoga na redoviti mjesečni sastanak u nedjelju 14. t. mj. u 5 s. popodne u prostorijama gradskoga župskog ureda. Umoljavaju se članovi, da nefaljeno prisustvuju.

UNAJMLJUJE SE DUCAN za 1. V. t. g. s modernim stalažama. Prodaje se jedan drvodjelski stol. Obratiti se: Petru Kitaroviću pk. Jakova — Šibenik.

Iz naših krajeva

PAROBROD »PRINCESA OLGA« PRODAJEN Portugalskom kolonijalnom parobrodarskom društvu. Dosad je pripadao »Jugoslavenskom Lloyd«. Sad je dobio novi naziv: »Serta Pinto«.

NOVI ŽELJEZNIČKI MOST NA SAVI kraj Zagreba stoji 36 milijuna dinara, a dug je 306 metara.

OKO PROMJENE ZAKONA O OPĆINAMA. Priprema se promjena zakona o općinama, a nakon toga bi se raspisali općinski izbori.

OSNIVANJE KOTARSKOG SUDA U NINU. Uredbom bana Hrvatske dra Šubišića 1. VI. t. g. osniva se kotarski sud u Ninu, koji toga dana ima započeti radom. Njegovo područje obuhvaća općinu Nin. Stoga se ovim danom izlučuje općina Nin iz mjesne nadležnosti kotarskoga suda u Biogradu. Ovim je drevnom Ninu ispunjena davna želja i zadovoljena jedna potreba.

POVLACENJE IZ OPTICAJA STAROGA NOVCA. Stari metalni novac od jednoga dinara, koji se povlači iz opticaja, 20. travnja t. g. prestaje biti zakonsko sredstvo plaćanja. Isto tako stari srebrni novac od 20 dinara, koji se povlači iz opticaja, 30. travnja t. g. prestaje biti zakonsko sredstvo plaćanja. Stoga se pozivaju imaoći toga novca, da u vlastitom interesu taj novac u najkraćem roku zamijene na blagajnama Narodne banke ili kod državnih financijskih ustanova, a poslije gornjega roka, kad prestaje njihova vrijednost, nekā ga više nikako ne primaju.

VESTA

najbolji njemački šivaći strojevi
pismena garancija 30 godina

Radio aparati TELEFUNKEN i ORION
specijalni za sela

Motocikle, Bicikle, Petromax lampe
NOVOST — štedne svjetiljke na špirit
velika svjetlost mali trošak, pisajući strojevi,
Hrvatske vunene zastave.

Cijene umjerene. Za gotovo i na otplatu.
JAKOV TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Je sam li podmirio pretplatu?